

## บทคัดย่อ

โครงการการวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบการประเมินการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยใช้ดัชนีสุขภาพและจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เชียงราย และใช้เป็นเครื่องมือเปรียบเทียบและติดตามความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงรายเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณ และเป็นข้อมูลตั้งต้นให้แต่ละ อปท. ในจังหวัดเชียงรายได้รู้สถานะและศักยภาพของตนเมื่อเทียบกับ อปท. อื่นๆ ในจังหวัดเชียงราย

การวิเคราะห์สุขภาพได้แบ่งดัชนีย่อยออกเป็น 10 ด้าน รวมทั้งสิ้น 55 ตัวชี้วัด มี อปท. ให้ข้อมูล 124 แห่ง จากจำนวน อปท. ทั้งสิ้น 142 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 87 ในภาพรวมพบว่า ด้านที่มีความโดดเด่น (คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม) มี 4 ด้าน คือ 1) การจัดการสาธารณสุขในท้องถิ่น 2) การป้องกันภัยยาเสพติด อุบัติเหตุ และสาธารณภัย 3) การดูแลสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่น และ 4) การดูแลทรัพยากรธรรมชาติชุมชน ส่วนด้านที่อาจจะต้องให้ความสนใจเพิ่มเติม (คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม) คือ 1) การจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน 2) การดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน 3) การจัดการศึกษา ภาษา ศาสนา และประเพณีวัฒนธรรม 4) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ 5) การสนับสนุนส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน และ 5) การจัดการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่น ในการหาช่องว่างในการพัฒนา แต่ละ อปท. ควรเปรียบเทียบสมรรถนะของตนในแต่ละด้านมากกว่าการใช้ดัชนีรวม เพราะแต่ละ อปท. จะเน้นการพัฒนาในแต่ละด้านมากน้อยต่างกันตามบริบททางกายภาพและสังคมของแต่ละพื้นที่

ข้อจำกัดของการศึกษา คือ ข้อมูลที่ได้รับจาก อปท. ยังไม่ครบถ้วนและเที่ยงตรง ทำให้ผลการวิเคราะห์นี้เป็นผลในเบื้องต้นเท่านั้น สำหรับการพัฒนาฐานข้อมูลในอนาคต ทั้ง อบจ. เชียงราย และ อปท. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะทำหน้าที่กรอกข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล นอกจากนี้ อบจ. เชียงรายควรพิจารณาการแผนการท่องเที่ยวของจังหวัดในลำดับต่อไป เพื่อเป็นการปรับใช้และพัฒนาฐานข้อมูล

## **Abstract**

This action research project aims to set up an evaluation system for assessing Chiang Rai local government performance by using Well-being Index developed for Chiang Rai Provincial Administrative Organization (CRPAO). The Well-being Index is to be used as a tool for comparing and monitoring community well-being in Chiang Rai province for budget allocation purpose. The system also provides basic information for each local government to benchmark its status and ability in comparison with other local governments.

The Well-being Index consists of 10 dimensions with 55 indicators. Of the total of 142 local governments, 124 local governments (about 87%) sent data back for analysis. The overall result shows 4 areas of performance that are particularly outstanding, 1) infrastructure management, 2) drugs, accidents and disaster prevention, 3) natural resource management and 4) community welfare. Moreover, CRPAO could encourage local governments to pay more attention to improve other services especially public health, environmental management and community economy. To close development gaps, local governments should benchmark its performance by area of performances rather than by total performance because local governments focus their operation differently according to their physical and social context.

The limitation of this study is the quality of data supplied by local governments some which are incomplete and inaccurate. Therefore, this result should be considered as preliminary. For online database improvement in the future, both CRPAO and local governments in Chiang Rai province could assign an administrator for collecting and checking data. In addition, CRPAO could consider preparing a provincial tourism planning project as a next step to deploy and improve the database.